

PANEL - Türkiye'de AIIB

AIIB Türkiye Yatırım Fırsatları Semineri kapsamında T.C. Hazine ve Maliye Bakanlığı Dış Ekonomik İlişkiler Genel Müdür Yardımcısı Alper Batur'un moderatörlüğünde, AIIB Başkan Yardımcısı Joachim von Amsberg ve AIIB Yatırım ve Operasyonlar Genel Müdürü Yee Ean Pang'ın katılımları ile gerçekleştirilen panel oturumunda ele alınan konular şöyle:

Alper Batur (AB): AIIB olarak, kurulduğunuz yıldan bu yana karşılaştığınız en büyük zorluk nedir? Bizi bu konuda bilgilendirebilir misiniz?

Joachim von Amsberg (JVA): AIIB 2015 yılında gelişmekte olan Asya ülkelerinin altyapı finansmanı konusundaki ihtiyacı üzerine kuruldu. Bölgedeki büyük yatırım ihtiyacı, büyük fırsatlar teşkil ediyor ancak, bizim karşılaştığımız en büyük zorluk, finansman ihtiyacı duyulan büyük yatırımların projelendirilmesi konusudur. Tahmin edebileceğiniz gibi bir bölgede bir ihtiyaç olması, bu ihtiyacın giderilmesi için gerçekleştirilecek projenin finanse edilebilir olduğu anlamına gelmiyor. Bu konu bizim karşı karşıya kaldığımız en önemli sıkıntı ve bu durumu ülkelerin hükümetleri ile iş birlikleri geliştirerek aşmak hedefindeyiz.

(AB): Gelişmekte olan ülkelerle çalışıyorsunuz, bu ülkelerde yaşanan politik gelişmeler sizi nasıl etkiliyor?

(JVA): Dürüst olmak gerekirse, politik tansiyonlar bizi dolaylı anlamda etkiliyor. Gerçekleştirdiğimiz projeler büyük çaplı ve uzun dönemde kazanç sağlayacak hedefler üzerine kurulu olduğu için, kısa dönemde yaşanan makroekonomik etkileşimlerin üzerimizde büyük bir etkisi olduğunu söylemek çok da mümkün değil. Jeopolitik anlamda daha geniş bir perspektiften bakmamız gerekirse, AIIB gibi kurumların varlığı, 50 yıl önce dünyayı yönetenlerin artık dünyayı yönetmediği, artık Çin gibi gelişmekte olan ülkelerin, diğer gelişmekte olan ülkeleri yanına alıp ortaklıklar kurabildiğinin de bir kanıtı aslında. Türkiye açısından bakıldığında ise bunu politik bir sinyal olarak görmemiz mümkün. Türkiye'nin coğrafi olarak edindiği köprü pozisyonu yeni değil, tarihi bir rol. Türkiye'nin enerji merkezi olma isteği var. Bizim finansal katkıda bulunduğumuz TANAP gibi projeler de bunu gösteriyor.

(AB): Bu noktada BRI (Belt and Road Initiative – Kuşak ve Yol Girişimi) projesinin de sunduğu olanaklardan bahsetmek gerekir değil mi? Hem sürdürülebilir kalkınma, hem altyapı çalışmalarının artırılması hem de bölgesel istikrar konusuna vurgu yapan bu kavram ile ilgili olarak ne düşünüyorsunuz?

(JVA): BRI hızla herkesin dikkatini çeken bir girişim. Biz prensip olarak Çin politikalarını doğrudan takip etmiyoruz ancak BRI'ı faydalı olarak bulduğumuz için destekliyoruz ve iş birliği yaptığımız ülkeler de bundan faydalanıyorlar.

(AB): Türk yatırımcılara ne gibi tavsiyede bulunmak istersiniz?

Yee Ean Pang (YEP): Asya bölgesi hızla bağlanıyor ve gelişiyor. Türk firmaları da bölge ile oldukça ilgileniyor ancak Uzakdoğu'ya olan ilgilerinin artması gerekiyor. Enerji sektörünün Türk yatırımcılar için oldukça potansiyel taşıdığını düşünüyorum. Yenilenebilir enerji alanında çalışmalarını arttırabilirler. Türkiye'deki yatırım yapılabilecek alanlarda ise gaz depolama konusunun önem kazandığını söyleyebilirim.

(AB): Katılımcılarımızdan da sorularımızı almaya başlayabiliriz.

Soru: Türkiye'de yenilenebilir enerji alanında finansman sağladığınız projelere örnek verebilir misiniz?

(YEP): Türkiye Sınai Kalkınma Bankası'na 200 Milyon \$ tutarında yenilenebilir enerji, özellikle rüzgâr, güneş ve jeotermal alanlarında destekte bulduk. Tabii ki gerçekleştirilecek büyük projelerde, bizden daha büyük ve köklü bankaların da eş finansmanına başvuruyoruz. Türkiye'de çevre ile ilgili, sosyal etkileri olabilecek projeler üstlenmekle ilgileniyoruz.

Soru: Türkiye'ye şu ana kadar gerçekleştirdiğimiz yatırımları ilerletmek için ne gibi tavsiyelerde bulunursunuz?

(YEP): Enerji tasarrufu konusu ilerletilmeli. Biz güneş enerjisi üzerine gerçekleştirebileceğiniz herhangi bir projeyi de desteklemek isteriz. Altyapı lokal bir iş ve lokallerin ortaklığına ihtiyacımız var. Bu yüzden buradayız, bu yüzden çalışanlarımız her ülkeden geliyor. Türkiye'nin de hem ihtiyaçların bolluğu hem de projelerin finanse edilebilirliği konusunda önemli olduğuna inanıyoruz. Burada karşılıklı iş yapabileceklerini ifade ediyorlar dolaylı olarak.

Soru: AIIB ve Dünya Bankası arasında ne gibi farklar var?

(JVA): Kâğıt üzerinde Dünya Bankası ile AIIB birbirlerine oldukça benziyor ancak farklılıklarımız da mevcut. Öncelikle, AIIB, gelişmekte olan Asya ülkelerine finansman sağlanması konusunda ilgilenmekte. Zihniyet birbirlerinden farklı... Günümüzde gelişmiş ülkelerin gelişme şemalarına baktığımızda, bugün Çin'in izlediği yoldan çok daha farklı bir yol izlemiş olduklarını görüyoruz. Çin istisnai bir örnek olarak ekonomik kalkınma için altyapı de projelerini kullanıyor. İkinci olarak da AIIB'nin organizasyon modelinin Dünya Bankası'ndan oldukça farklı olduğunu söyleyebilirim. Bizde güçlü ve iş yapılabilir partnerlerle kurduğumuz bir model söz konusu.

(YEP): Ben de eklemek isterim ki, AIIB çevre ve sürdürülebilirlik konusu üzerine odaklanan bir oluşum, aynı zamanda köklü kuruluşlara kıyasla personel sayımızın az oluşu, işleyişimizin hızlı olmasını sağlamak gibi bir avantaj da yaratıyor. Daha az bürokratik engel söz konusu.

Soru: İhracat finansmanı la ilgili herhangi bir çalışma yaptığınız oldu mu?

(YEP): Eximbank ile çalışma imkânımız oldu.

(AB): Türk firmalar AIIB ile nasıl entegre olabilir?

(YEP): Bize panelimizin ardından projeleri hakkında hızlı bir özet geçebilirler.

Gerçekleştirilen panelin ardından; enerji, şehircilik ve ulaşım ve tedarik başlıkları etrafında üç farklı ara oturum gerçekleştirildi. Oturumlarda gerçekleştirilen sunumlar duyuru ekinde paylaşılmıştır.